מאור עינים — תצוה

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך וגו' כבר התעוררו המפרשים ספיקות ותרי מינייהו דמדכר דכירו. הא' למה לא נזכר שמו של משה רבינו ע"ה במצוה זו ומה נשתנה מצוה זו מכל מצוות שבתורה שבכולן נאמר וידבר ה' אל משה דבר אל בני ישראל ובכאן העלים והם כי לא להזכיר שמו במצוה זו. והב' מפני מה ניתוסף הוא"ו במלת ואתה תצוה וגו' אמנם נקדים מאמר רז"ל בראשית בשביל התורה וכו' ובשביל ישראל והענין שכל אחד ואחד מישראל יש לו שורש נשמתו בתורה שהוא שורש כל השרשים של כלל נשמות ישראל ועל ידי זה יתאחדו נפשות ישראל בהשם יתברך בעת עוסקם בתורה דאורייתא וקודשא בריך הוא חד הוא שהיה מבלתי אפשרי להיות העולם כי אם על ידי שנתאחד הקב"ה עם התורה כי הלא השם יתברך הוא אין סוף ובלתי בעל תכלית ואין לו גבול וקצבה ושיעור ולא היה באפשרי לברוא העולם הגשמי המוגבל בזמן ומקום כי אם באמצעות התורה שנתלבש הבורא יתברך שהוא אור מעטה לבושו ועל ידי זה יכול להיות צמצום להגביל בה זמן ומקום כי בתורה מצינו שיש לה איזה גבול וקצב ומדה כאמר רז"ל על פסוק (זכריה ה', ב') מגילה עפה ארכה עשרים באמה ורחבה עשר באמה שהיא התורה שיש לה מדה כמדתה שנתנו לה חז"ל בפירוש הפסוק הזה ולכן על ידה צמצם הבורא יתברך בתוך העולמות עד שברא עולם הזה בגבול ותכלית ולכן נקרא המדות המקובלים אצלנו בשם מדות מפני שככה מדד ושיער חכמתו יתברך כמה שיוכל העולם ליסבול אור שפעת חכמת אלהותו יתברך. וזהו פירוש הגמרא על פסוק ובו תדבק וכי אפשר לידבק בשכינה והלא אש אוכלה הוא אלא הדבק במדותיו מה הוא רחום אף אתה רחום וגו' ולכאורה הדבר תמוה שהרי מכל מקום יפלא הדבר על לישנא דקרא דמשמע דהדביקות בו יתברך ממש ולא במדותיו וכי אפשר וגו' ואיך נוציא הפירוש מפשוטו לומר הדבק במדותיו ואין זה לשון הכתוב שהרי כתיב ובו תדבק דמשמע דוקא בו ולא במדותיו. אמנם יובן עם האמור למעלה שהמדות הם שנתצמצמו על ידי התלבשותו יתברך באור הוד מעטה לבושו יתברך שהיא התורה בהם י"ג מדות שהתורה שבעל פה נדרשת בהן מהתורה שבכתב והן הן הי"ג מדות שנזכרים בפסוק (שמות ל"ד, ו') ה' ה' אל רחום וגו' עליהם רמזו רז"ל מה הוא רחום וכו' וכשאדם עוסק בתורה בדביקות לשורש נשמתו ששם הוא בתורה כאמור נעשה אחדות אחד עם הבורא יתברך כביכול ולכן גם הפשוטו של מקרא אמת ובו תדבק בו ממש שהוא יתאחד במקורו שהתורה ושם נעשין אחדות אחד ממש וביארו רז"ל כיצד תהיה דבקותו בו יתברך ממש ותירצו שהוא על ידי מדותיו כאמור על ידי המדות שהתורה נדרשת בהן יוכל הוא לדבקה בו יתברך וזה שאמרו מה הוא רחום כו' שזהו עצה נכונה אל האדם אשר איננו יכול לעסוק בתורה תמיד על כל פנים יהיה תמכין דאורייתא שעל ידו יכול האיש העוסק בתורה ללמוד בדביקות האמור ולדבקה בו יתברך. והנה כבר כתוב אצלנו בפרשת תרומה כוונת המן הרשע שרצה בחודש זה דוקא על פי מאמר רז"ל מפני שבז' באדר מת משה ולא ידע וכו' והוא ענין והסתלקות הדעת בחי' משה אך

הדעת אף על פי שנסתלק מזה העולם חזר לשורשו לעולמות עליונים ונגנז בתורה וזהו ולא ידע איש את קבורתו (דברים ל"ד, ו') שכל אחד ואחד משיג מה שהוא לומד כפי שכלו והדעת שיש לו הוא בחינת משה שנגנז בתורה אך שידע כל קבורת משה שיהיה לו כל הדעת של משה זה אי אפשר יעיין שם באריכות:

והנה הדעת הוא בחינת ו' שהוא המשכת התורה וזה ואתה תצוה וגו' ומתחלה נבאר למה לא נזכר שמו כי הנה חל סדר תצוה בשבוע שחל בה ז' אדר הוא בחינת הסתלקות משה ולכן לא נזכר שמו בסדר פרשה זו כי נסתלק משה אך הוא בהעלם בתורה כאמור והוא בחינת ו' וזהו ואתה תצוה פירוש ו' אתה שהוא הדעת המשכת התורה תצוה לשון צוותה וחיבור פירוש שתחבר את בני ישראל ויקחו אליך פירוש שיקחו את עצמם להתקרב אליך ולדבק במדריגתך להמשיך בחינת הדעת של תורה כי גם התורה נקראת על שמו של משה כמו שכתוב (מלאכי ג', כ"ב) זכרו תורת משה עבדי וכמאמרם שאמר לו הקב"ה ליהושע לומר לך אי אפשר שהתורה נקראת על שם של משה ומשה עבדי מת צא וטרדן במלחמה והענין הוא על פי האמור שמשה בחינת הדעת של כל ישראל ועל ידו היה המשכת התורה וכשמת לא רצה הקב"ה אפילו לומר להם ואמר צא וטרדן במלחמה פירוש במלחמתה של תורה שעל ידי מלחמה שבתורה יוכלו לבוא בעצמם אל הדעת הגנוז בתורה וזהו ויקחו אליך שמן זית זך פירוש החכמה נקרא שמן זית כמאמר רז"ל הרוצה להחכים ירגיל את עצמו בשמן זית זך פירוש כ"ז אותיות התורה שהתורה מחכמה נפקת והוא חכמתו יתברך ועל ידי זה יוכל האדם לדבק בו יתברך כתית למאור פירוש שיכתתו את עצמם לבוא אל המאור שבתוך התורה כמאמר רז"ל המאור שבה וכו' להעלות נר תמיד שבזה תלוי כל העלאות הנשמות שנקראים נר כמו שכתוב נר ה' נשמת אדם וגו':